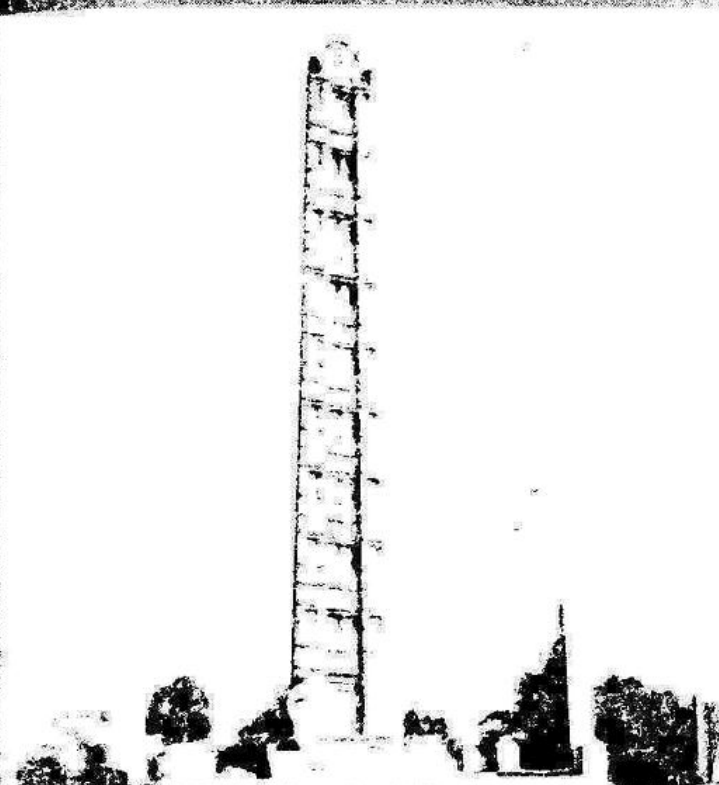

DM

ከአዘጋጁ መሪ ራሴ ኤ.ኤ.ም. በላይ

“... ሱዳን አገር በነበርኩበት ጊዜ የኢትዮጵያን ታሪክ የውጭ አገር ሰዎች ከጸፉዋቸው መፃሕፍት አያንበብኩኝ የኛን ታሪክ እኛ የምንጽፍበትን አጋጣሚ እናፍቅ ነበር። ታዲያ በአጋጣሚ አንድ አዛውንት በአንድ ዋሻ የጥንት የቤተክርስቲያን ንዋየ ቅዱሳትና የብራና መጻህፍት መኖራቸውን ስለጠቆሙኝ እነዚህን ከተልባና ከአመድ ጋር የተቀበሩትን ቆፍሬ ለማውጣት ችልኩኝ በተለይ ቁመቱ 150 ከንድ በግዕዝ የተጻፈውን የኢትዮጵያ ነገሥታት ታሪክ ከሌሎች መሰል ነባር መጻህፍት ጋር በማያያዝ ወደ አማርኛ መልሼ በማዘጋጀት ለማሳተም በ1966 ዓ.ም. ወደ ኢትዮጵያ ብንሳም አጋጣሚው መጥፎ ነበር። በጊዜው የነገሥታትን ታሪክ ማንሳትና ማወያሰ አደገኛ ነበር። ሁኔታውም በጣም አሰጋጅ እናም ብዙ ሺ ማይልስ ከኔ ጋር ለብዙ ዓመታት ተንከራተተ። አሁን ጊዜውና አጋጣሚው ፈቅዶ አቋርጦ ከሐደበት ከምድረ አሜሪካ በሐገሩ በኢትዮጵያ በወንድሞቼ ብርታት ለመታተም በቃ። በዚህ አጋጣሚ አፈር የተጫናቸው መጻህፍትና ንዋየ ቅዱሳት ቀበ በቀስ እየወጡ እውነተኛ ታሪካችን እየታወቀ እንደሚሄድ የዘወትር ጸሎቴ ነው።”

የጥንቷ የኢትዮጵያ ትንሣኤ ታሪክ

ከመሪ ራሴ ኤ.ኤ.ም. በላይ

ከመጽሐፈ ሰብኤ የተዘጋጀ

ምዕራፍ ሁለት

ሥላሴዎች ለሄዋን ማጫ ይዘኛት ዘንድ እንቁ አርአያና እንቁ ላይም አይም ይሰ ለተባለው ለአዳም ሰጡት አዳምም ለሄዋን እንቁአርያን ሚስት አደረጋት ሄዋንም ለአዳም ወንድ ልጅ ወለደች ስሙንም ምትክ ስትል ሴት አለችው ሴትም የሰላም ተሰፋ የተባለውን ሄዋንን ወለደ ሴትም የእግዚአብሔር ምሳሌ እስኪል ተብሎ 912 ዓመት ኑሮ አንቀላፋ ሄዋንም ቃየንና አላፈ ባለቤት የተባለውን ወለደ ሄዋን ኤልሄኖ የአምላክ ሰላም ተብሎ የኖረበት አመታት 905 ነው።

ቃየንና የእግዚአብሔር እውቀት የተባለው መላልኤልን ወለደ ቃየንና ቁጥዶና የካሳ ሰው ተብሎ 910 ዓመታት ኑሮ አንቀላፋ መላልኤል ደምፃዊ የተባለውን ያሬድን ወለደ መላልኤል የአምላክ ኃይል ላልኤል ተብሎ 895 ዓመታት ኑሮ አንቀላፋ

ያሬድ ማስረጃ የተባለውን ሄዋንን ወለደ ያሬድ የፈጣሪ ደምፅ ያሬኤል ተብሎ 962 ዓመታት ኑሮ አንቀላፋ

ሄዋን ደገኛ የተራራ ሰው የተባለውን ማቱሳም ወለደ ሄዋን የአምላክ ቃል ኪዳን ሄኖኤል ተብሎ 365 ዓመታት ኑሮ እንደአባ ተቺ አንቀላፋ

ማቱሳም ጠንካራ የተባለውን ላሚህን ወለደ ማቱሳላ የፈጣሪ ደምፅ ኤልሬ ተብሎ 969 በዚች ምድር ኑሮ አንቀላፋ

ላሚህ እረጅም እረፍት የተባለውን ኖህን ወለደ ላሚህ ላህኤል ተብሎ የኖረበት ዓመታት 747 ነው እርሱም እንደአባቶቹ አንቀላፋ

ኖህ የፀደይ መቀት ወይም በሱባ ልጅ ሰላም የተባለውን ካምን ወለደ እንደዚህም ሆነ ኖህኤል በተባለው በኖህ ዘመን በምድር ላይ የሚኖሩ ሁሉ በክፋት ተሞሉ ስለዚህ ኤል የተባለው የእግዚአብሔር ምድር እንደተሰላሸች ሥጋ የለበሰው ሁሉ በምድር ላይ ሃሳቡ እንደ ተሰላሸ አየና ሊያጠፋው ፈቀደ ሆኖም ግን ኖህ ፍጹም ዓድቅ ሰው አካሄዱም ከእግዚአብሔር ጋር ስለአደረገ አይቶ የፍጥረት ዘር እን

ዳይጠፋ ሲል ኖህን እንዲህ አለው አንተ በእኔ ዘንድ ሞገስን ስለአገኘህ ከጉፈር እንዲህ መርከቡን ሥሩ እኔም በክፉዎቼ ሥራ የተነሳ ምድር በግፍ ተሞልታለችና ስለዚህ ከሰማይ በታች የህይወት ነፍስ ያለውን ሥጋ ሁሉ ለማጥፋት በምድር ላይ የጥፋትን ውሃ አመጣለሁ በምድር ያለው ሁሉ ይጠፋል ቃል ኪዳኔም ከአንተ ጋር አቆማለሁ ወደ መርከብም አንተ ልጆችህንም የልጆችህንም ሚስቶች ይዘህ ትገባለህ ከአንተ ጋር በህይወት ይኖሩ ዘንድ ህይወት ነፍስ ካለው ሥጋ ሁሉ ከየወገኑ ተባእትና እንስት ሁለት ሁለት ታገባለህ ምግባቸውንም ታዘጋጃለህ ለአንተም ለእነርሱም መብል ይሁን አለው ኖህም የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቶ እንዲሁ እንዳዘዘው አደረገ።

ኖህም እግዚአብሔር ግባ ባለው ቀን ወደመርከቢቱ ገባ የጥፋትን ውሃ በምድር ላይ አርባ ቀንና ሌሊት ነበረ ውሃውም መርከቢቱን አነሳት ከምድር ከፍ ከፍ አለች በምድር የሚኖሩ ሥጋ ለባሽ ሁሉ ጠፋ።

እግዚአብሔርም በምድር ላይ ነፋስን አስነፈሰ ውሃውም ጉደለ መርከቢቱም በመቶ ሃምሳ ቀን በአራት ተራራዎች መካከል ተቀመጠች ኖህም የመርከቢቱን መስኮት ከፈተ ቁራንም ላከው ነገር ግን ስላልተመለሰ ርግብን ላከ እርግብም የወይራ ቅጠል በአፍዋ ይዛ ተመለሰች።

እግዚአብሔር ለኖህ እንዲህ ብሎ ነገረው አንተ ሚስትህን ልጆችህን የልጆችህን ሚስቶች ይዘህ ከመርከብ ውጣ አብረው ያሉት ሁሉ ይውጡ በምድር ላይ ይብዙ ይዋለዱ እላ ኖህም እግዚአብሔር እንዳዘዘው አደረገ ኖህ ለእግዚአብሔርም መስዋእትን አቀረበ እግዚአብሔርም የኖህን ልጆች ባረካቸው እንዲህም አላቸው ብዙ ተባዙ ምድርንም መሏት አስፈሪነታችሁ በምድር አራዊትና በሰማይ ወፎች በባህር አሰችም ይሁን በእጃችሁ ተሰጥተዋል መብልም ይሁናችሁ ነገር ግን ነፍስና ደሙ ያለበትን ሥጋ አትብሉ የሰውን ደም የሚያፈስ ሁሉ ደሙ ይፈሳል እኔ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሬዋለሁና አላቸው።

እግዚአብሔር ኖህን አለው በእኔና በእናንተ መካከል ለዘላለም የማደርገው የቃል ኪዳኔ ምልክት ይህ ነው ቀስቲን በደመና አድርጌለሁ የቃል ኪዳኔም ምልክት በእኔና በምድር መካከል ይሆናል በምድር ላይ ደመናን በጋረድሁ ጊዜ ቀስቲቱ በደመና ትታያለች በእኔና በምድር ላይ በሚኖር ሥጋ ባለው በህያው ነፍስ ሁሉ መካከል ያለውን የዘለዓለም ቃል ኪዳን ምልክት ይህ ነው አለው።

ከመርከብ የወጡት የኖህ ልጆች ሲሆኑ፡ ካም፡ ያፈት ናቸው፡ ፍህም የ600 ሰው እድሜ ነበር። ፍህም በምድር ገበሬ መሆኑ ጀመረ ልጆቹም እንደዚሁ ታናሹ ልጅ ካም የከነአን አባት ወይን ተክለ አባቱንና ወንድሞቹን ከነልጆቻቸው ኑ ብሎ ሰበሰበ እንዲህም አቸው አንድ ቀን ከእኔ ቤት ከሴም ቤት አንድ ቀን ከያፈት ቤት ከልጆቻችንም ቤት ተሰብስበን የወይን ጠጅ አድርገን እንጠጣ አባታችንም ደስ ይበለው ስሙንም ማህበር እንበለው አላቸው እነሱም ሊሞክሩ ተስማምተው የማህበር ድግስ እንዲዘጋጅ በየተራ አደረጉ።

ከዕለታት አንድ ቀን በካም ቤት ማህበር ተደረገና አባታቸው የወይን ጠጅ ጠጥቶ ሰከረ በድንኳኑም ደጃፍ እራቁቱን ሆኖ ሸና ከነአንም አየውና ማቀበት ካም አባቱ እራቁቱን እያየው አልፎት ሄደና ለወንድሞቹ ተናገረ ሴምና ያፈትም ሸማ ወስደው አለበሱት በበነጋታው ፍህ ከወይን ጠጅ ስካር ነቃ ታናሹ ልጁ ያደረገበትን እውቀት እንዲህም አለው በቤትህ አትዘዝበት ልጅህ በአንተ አይመካ ከነአንንም አይቶ እንዲህ አለው ከነአን ርጉም ይሁን ለዘመዶቹም የባሪያዎች ባሪያ ይሁን ሴምንም እንዲህ አለው የሴም አምላክ እግዚአብሄር ይባርክህ እግዚአብሔርም ያፈትን ያስፋ በሴም ድኳን ይደር ከነአንም ለእነርሱም ባሪያ ይሁን አለው።

ፍህም የኖረበት ዘመን ዘጠኝ መቶ ሃምሳ ሆነውና ሞተ።

የካም ልጆች ኩሽ፡ ምስር፡ ፋጥ፡ ከነአን ናቸው። ካም ኩማኤል ተብሎ የኖረበት ዘመን ሰባት መቶ ሰባ ሁለት ነው። እነርሱም በእራት ዋሻ ሳለ እድሜን ጠግቦ ሞተ። ታላቁ ልጁ ኩሽም ከኤፍራጥስ እስከ ኤርቶር ባህር ድረስ ድንኳን አስተክለ ልጆችንም ወለደ ስሙም ኤል ዘቦ ተባለ ያኔም ሃገር የወርቅ ሃገር ሶለሆነ በስሙ ኤልዘቦ አለው።

የኤልዘቦ ልጆች ሳባ፡ ኤውላጥ፡ ሰብታ፡ ራእማ፡ ሰበቀታ ናቸው።

ሳባም ሳቢስ ሃርዋዲኤል ተብሎ በአዚብ መኖሪያውን አደረገ ሳቢስ የክህነቱን ስም ኑናኤል የተባለውን ኑባኩንግ ወለደ ኑባኩንግ ካሲዩኒኤል የተባለውን ጋናንን ወለደ ናሁመላክ የተባለውን ኤታንን ወለደ ኤታን የንጉሶቹ አባት አበመላክስ የተባለው ፍምሩድን ወለደ ፍምሩድም በምድር ላይ ታላቅ ንጉሥና ሃያል ሆነ አበመላክስ የተባለው ፍምሩድ በምድር ላይ ሃያል በሆነ ጊዜ ግዛቱን ከግዮን እስከ ኤፍራጥስ በአለው ህዝብ ላይ ጣለ እንዲህም አላቸው በሲናኦር አገር ከተማን እንስራ ብሎ አወጀ በዚያም ካልኔቱ አርካድ ኤሬክን እስራ ሶስት ከተ

ሞች በተሰሩ በሰባ አምስተኛው ዓመት የሰው ልጆች ቋንቋ ተደባልቆ እንዲን አንዱ አልሰማው አለ ሁሉም ለየብቻው አዲስ ቋንቋ ፈጠረ ሁሉም ለየብቻው ሚስቱንና ልጆቹን ይዞ ተሰደደ በዚያን ጊዜ ፍም ሩድ ከተማዋን ባቢሎን አላት ከዚያም ልጆቹን ይዞ ወንድሙ ንአስ ርን አስከትሎ ወደነነዌ ሄደ ከዚያም ካለህን ሰራ አበመላክስ የተባለው ፍምሩድ የመንግሥቱን ዙፋንም በነነዌ እና በካላህ መካከል ተክለ ስሙንም ሬሴን አለው ሬሴንም ታላቁ ከተማ ተባለ ይችም የረሆባት ህዝብ ከተማ ናት።

ፍምሩድም የኖረበት ዘመን መቶ ሃምሳ ዓመት ኑሮ ሞተ በፈንታው ልጁ አዳማዱማልቲ ተብሎ ነገሠ አዳማ በሃያ አንድ ዘመን መንግስት ስለሞተ ልጁ ራፌልብ ራፌኤል ተብሎ ነገሠ ራፌኤልም መቶ ሃያ አምስት አመት ኖሮ ሞተ ልጁ ቂና (ኬና) የንጉሥ አባት እቤመልክ ተብሎ በሬሴን ነገሠ በሬሴን ሳለ ታላቁን ልጅ ጌራራን ወለደ በልጁ ስም በኤልዛቦና በሱር መካከል ጌራራ የምትባል የቃዲሰን መንደር ከተማ አድርጉ ሰራ አበሚሌክ በጌራራ ብዙ ዘመን ኖረ ልጁንም ጌራራ የንጉሶች ንጉስ የአዋቂዎች አዋቂ አድርጉ ወደከነአን ምድር ላከው የኤልዘቦ ንጉስ ቱድኤል የኤላም ንጉስ ኮሌዶ ገውምር በከነአን ምድር ለተቀመጠው ጌራራ ገዕ በረከትን አመጡ የንጉሶቹ ንጉስ አንተነህ ሲሉ ሰገዱለት የሶደምም ህዝብ ተገዛለት ነገሥታቱም በየጊዜው እየመጡ ከእግዚአብሄር ካህን ከራጌ ተባርከው ይሄዱ ነበር።

ጌራራም ከተማን ሠራ ስምዋንም በሚስቱ ስም ሳሌም አላት ሳሌም የራእይ ከተማ ናት።

በሣሌም ለጌራራ ሶስት ወንድ ልጆች ተወለዱለት እነዚህም የቱድኤልን ልጅ ሲናን አግብቶ የኤልዘቦ የአዚብ ንጉስ የሆነው ኢትኤል በባቢሎን የራቢ ንጉሥ የሆነው ሃሙኤል በአባቱ ስም አበሚሌክ ብሎ የሰየመው የፍልስጥኤል ንጉስ ሚሌክ ናቸው። ሚሌክ በአባቱ መንግስት የተቀመጠና ወራሽ ሆኖ የቀረ ነው።

እንደዚህም ሆነ ጌራራ የነገሰታት መገናኛ ሆኖ ህግንም ስር አትንም እያሳየ በሳሌም ከተማው ተቀምጦ ሳለ የእግዚአብሄር መንፈስ ወደራማ ተራራ ኢትኤልንና ሃሙኤልን ይዘህ ውጣ በዚያም ለአምላክህ መስዋዕት አቅርብ አለው።

ጌራራም እንደተባለው ልጆቹንና ያልተሸለተውን በግ ይዞ ወደ ራማ ተራራ ወጣ፤ ከዚያም ለአምላኩ የበግ መስዋእት አቀረበ የበጎ መስዋእትንም አምላኩ ተቀበለው የታረደውና በእሳት የተቃጠለው መስዋእት ሆኖ የቀረበው በግም ከሞተበት ተነስቶ እንዲህ አለ የለህበት ቦታ ቅዱስ ነውና የሰላሙ ንጉሥ እስከሚመጣ በዚሁ ቆይ አንተም የእግዚአብሔር ካህን የአውነት ንጉሥ ትባላለህ ። ስለዚህ ስምህ መልክጼዴቅ እንጂ ጌራራ (ጌራፋጌ) አትባልም ።

ሃሙኤልንም አለው በኤፍራጥስ ወንዝ በባቢሎን ከተማ የራቢና የረሀበት ንጉስ ሆነህ ትኖረለህ ስምህም ሃሙራቢ ትባላለህ ።

ኢትኤልንም አለው ግዩን በሚፈስበት ምድር ትኖራለህ ስምህም ኢትዮጵ ትባላለህ አላቸውና ወደ ሰማይ ሲዘርግ እያዩት ሳለ ገም መጣችና ሸፍና ከራማ ተራራ ሃሎ ወደሚባል የወይን ቦታ አወረደችው ከዚያም የያዙትን የወርቅ ገንቦና የወርቅ መሶብ ቢያዩት መልክጼዴቅ የእግዚአብሔር ካህን ከዛሬ ጀምሮ መስዋእት በሰንዴ እንጂራና በወይን ጠጅ ይሁን እንጂ ለእግዚአብሔር የበግ ወይም የሌላ ደም አፍሰሰን አናቀርብም ሲል ለልጆቹ ሥርዓት አስተማረ በዚህን ጊዜ የእብራዊ ነገድ የሆነ ስሙ አብራም የተባለ ኮሎዶ ገወምርና የበታችቹን ነገሥታት ድል አድርጎ እንደህጋቸው ወደ መልክጼዴቅ ሊባረክና አስራትን ሊሰጥ መጣ መልክጼዴቅም አብራም የእግዚአብሔር ሰው እንደሆነ በመንፈስ አይቶ የሰንዴ እንጂራንና የወይን ጠጅን ይዞ ሊቀበለው በሴዊ ሸለቆ ወጣ በዚያም ተገናኝና ባረከው እንዲህም አለው የእግዚአብሔር ሰው አብራም ሆይ ሰማይና ምድርን የሚገዛ ታላቁ አምላክን የተመሰገነ ቅዱስ ነው ። ጠላቶችህንም በእጅህ የጣለህ ታላቅ አምላክ የተባረከ ጌታ ነው አለው የእግዚአብሔርንም መስዋእት አቀረበለት አብራምም አምላኩን አመሰግኖ አብሮ በላ ለላሌሙ ንጉሥ ለእግዚአብሔር ካህን ከሁሉ አሥራትን አውጥቶ ከአባቶቹ የተረከበውን እንቆኦርያ በረከት ብሎ ሰጠው አብራም ግን ሰማይና ምድርን ወደሚገዛ ወደታላቁ አምላኬ ኤል እንዳትል ብላቴናቹ ከበሉትና ከጠጡት ቢቀር ከእኔ ጋር ለጦርነት ከሄዱት በቀር ከእንተም ከምርኮኞች ሃብት እንደማልወስድ እወቅ ሁሉም ድርሻውን ይውሰድ ብሎ ከሣሌምና ከሴዊ ሸለቆ ተነስቶ ወደ መምሬ አድባር ተመለሰ ።

ከዕለታት አንድ ቀን እንደዚህ ሆነ ሶስቱ ተነስተው ሃሎ ወደ ሚባለው የወይን ቦታ ወረዱ መስእዋትንም ለእግዚአብሔር አቀረቡ ከዚያም አብራም ለመልክጼዴቅ አስራት ብሎ የሰጠውን እንቆኦርያ አንድ መደብ ህብስት የያዘው የወርቅ መሶብ አንድ መደብ ወይን የያዘው የወርቅ ገንቦ አንድ መደብ ከሶስት መደብው እጣ ተጣጥለው ቢካፈሉ እንቆኦርያው ለኢትኤል የወርቁ መሶብ ለኣባ ታቸው ለመልክ ጼዴቅ የወርቁ ገንቦ ለሃሙኤል ደረሰ ።

መልክጼዴቅም እንዲህ አላቸው ትንቢትም ተናገረ አንተ የግዩን ውሃ የምትጠጣ እንቆኦርያ የደረሰህ የያዘውን እንቆኦርያ ከምድር ከምታገኘው ሉልና የከበረውን ዩጵ እንቁ ከወርቅ ሃመልማል ጋር ይዘህ መጥተህ ለአምላክህ ለጌታህ ጋዳ አቅርብለት ከርቤና እጣን አምጥተህ አጠሰለት በፊቱም ስገድለት ይሄም የምትሰግድለት ሰው የሰላምና የደህንነት ንጉስ ነው አለው ኢትኤልም እንዴት እርሱ የሚመጣበትን ጊዜውን ቀኑን ላውቀው እችላለሁ መልክጼዴቅም አለ እርሱ ጌታ እስከሚያመለከትህ ቀን ድረስ እንቆኦርያውን ተመልከተው እራብ ዘመን ሲሆን ይጠቁራል ይዘጋል ። የበረከት ዘመን ሲሆን መልኩ ይጠራል ። እንደዚህ ጊዜውን የሚነግርህና የሚመራህ የንጋት ኮከብ እስከምታየው ድረስ በህሊናህ ፃፈው በአንድበትህም ተናገረው በልብህም አስቀምጠው አለው ሁሉም እየተነሱ ትንቢት ተናገሩ በመጨረሻ መልክጼዴቅ ለኢትኤል እንዲህ አለው እርስትህም ምድርህም ግዩን የሚፈስበት ምድር ነውና ሚስትህን ልጆችህን ይዘህ ወደ ግዩን ምድር ውጣ አንተ ታናሹ ልጄ ሃሙኤል እርስትህም ምድርህም ኤፍራጥስ ወንዝ የሚፈስበት ምድር ነውና ወደ ኤፍራጥስ ወንዝ ውረድና ሚስቶችህንና ልጆችህን አስፍርበት ለዘላለም የወይን ውሃ ከባዶ ከገንቦ እንደተገኘ ከባዶ መራት በወጣ ውሃ ትከበርክለህ እኔ ግን የዘላለሙ አባት እስከሚመጣና የዮርዳኖስን ወንዝ የሚፈስበትን ምድር ይገዢ ከመጨረሻው ልጄ ጋር እኖራለሁ ። ብሎ አባትና ልጆቹ ተለያይተው ወደ የክፍል ሃገራቸው ሄዱ ከኤትኤል ታሪክ ተመልከት ።

ምዕራፍ ሶስት

ኢያሰጵድ - ኢ፤ የኢትዮጵያ ዘመን መንግሥት

ሰሙ ፡ አልፋ አየን አማን ኤል ኢያሰጵድ

ፊደሉ ፡ /አ/ /አ/ /አ/ /ኤ/ /ኤ/

/ኢትኤል ማለት የአምላክ ስጦታ ኢትዮጵያ የወርቅ ስጦታ ማለት ነው ፡/

የክህነቱ ስም/ኢትኤል የተባለው ኢትዮጵያ የአባ መለክስ ናምሩድ የልጅ ልጅ ነው ፡ ናምሩድ አዳማን ወለደ አዳማን ፡ ራፌልብን ወለደ ፡ ራፌልብ ኬናን ወለደ ፡ ኬናን ወይም ቄና ፡ ጌራራን ወለደ ፡ ጌራራ ወይም ጌራ ፡ ሃሙራቢ የክህነት ስም ሙልክጼቅ የተባለው ታላቁ የሰላም ንጉስና የአምላክ አገልጋይ በደብረሣሴም ኢትን ወለደ ኢትም እንደአባቱ አምላኩን ወዳድና ለፈጣሪው ታዛዥ ተገዥ ስለነበረ ኢትኤል ተባለ ኢትኤል ማለት የአምላክ ስጦታ ማለት ነው ፡

ኢትኤልም በአምላኩ መንፈስ እየተመራ ግዩን ወንዝ ወደሚፈሰስበት ምድር ሄዶ ተቀመጦ ያንም ምድር ኢያሰጵድ የሚባለውን ጋይና ከጥራቱ የተነሳ የሚያንፀባርቀው ኢያሰጵድ ክርስቶ ድንጋይ ከብር ዩጵ ድንጋይ የሚገኝበት ነው ፡ ስለዚህ ዩጵ በሚባለው ወርቅና በእንቁ ድንጋይ ሃብታም ስለነበረ ኢትኤል መባሉ ቀርቶ ኢትዮጵያ ተባለ ሚስቱም ሲና መባሉም ቀርቶ እንቅዩጵ - እንቁዩጵ ግዩን ተብላ ለች በነገደ ዩቅጣን አግኝታለች የሚባሉት አቡሳውያን እንቁ እንቁጵ ግዩን የሚባለው ስም እንቁዩጵ ግዩን ብለውታል ይሄውም የአባይ ወርቅ ማለት ቀርቶ የዕየን ወርቅ እንዲባል ብለው ነው ፡

ኢትኤልም ግዩን ወንዙን ለወንዝ አጠራቅሞና ሰብስቦ እስከሚገናኝበት ያለውን ምድር ሁሉ በሰሙ ኢትዮጵያ እንዲባል አድርጓል በግዩን ዳርቻ ሄዶ የልጅ ልጆቹ በሚነግሱበት ጊዜ በዚህ ድንጋይ ላይ ተቀምጦ ቅባክ መንግሥታቸውን እንዲቀበሉና እንዲነግሱ ሲል ኤል ንኤል ብሎ በክብር ለማሳሰቢያ ትልቅ የድንጋይ ዙፋን አስቀምጧል ፡

ዳህም ምድር ከላሌም እስከ ግዩን ድረስ የኢትዮጵያ ልጅ አዜብ ይገኛል ፡ ስለነበረ አዜብ ይባላል ፡

አዜብ መልክዘቦ ንጉሥ በግራ ክፍል የሚገኘውን የግዩን ገባሪ ሰማ ጃዊ ግዩን ወንዝ እስከሚፈልቅበት ምድር ድረስ ግዛቱን አስፋፋቶ ስለነበረ ያ ምድር እስከ አሁን አዜብ ወይም አዘቦ ይባላል ፡ አዘብ ያ በሚለው ሃገር ውስጥ አብርሃም ሳይባል አብራም ብዙ ቅናት በእንግዳሪ ደነት ተቀምጦ በት ነበር አብራም በዚህ ወርቅና በብር ከብርበት ነበር ይሄም ታሪክ በሴም ነገዶች ተፅፎ ይገኛል ፡ አዜብ 132 ዓመት ንጉሱ የኢትዮጵያ ታላቅ ልጅ አቲባ ወርካዘቦ ንጉስ በቅኝ በኩል ያለውን የግዩን ገባሪ ወንዞች የሚፈልቁበትን ሃገሮች እንዲገዛ እንግሶ ሰደደው አቲባም በአባቱ በኢትዮጵያ ስር ሆኖ እስከ ታላቁ ባህር በሚገኙት ጉሣዎች ላይ በሰባ አቆጣጠር ሰባት ሱባኤ ገዝቷል ፡

ክህነ ኢትኤልም በኢትዮጵያ ምድር ሆኖ ምድሪቱን ከባረካትና ለልጆቹም የመገናኛ ዘዴ ዕፎ ከአስተማራቸውና ስርአት መንግሥት ከአሳያቸው በኋላ ንጉሠ ነገሥት በተባለ በአስራ አራት ሱባኤ 98 ዓመት ማለት ነው ፡ በተወለደ በአንድ መቶ አምሳ አንድ አመት አንቀላፋ ልጆቹም መልክጼቅ ከአስፈለገውና ከአሠራው ዋሻ ውስጥ ወስደው አስቀመጡት በኢትዮጵያ መጨረሻ የግዛት ዘመን እረሀብ ነበረና እብራውያን ወደ ምስር የተሰደዱበት ዘመን ነው ፡

ነገደ ኢትዮጵያ

ኢትዮጵያ የተባለው ኢትኤል በፋቱራ የተደረገ ልጅ እንቁ ዩጵን አግብቶ እስር ወንዶች ሶስት ሴቶች ወለደ የወንዶች ስማቸው አቲባ ፡ ቢኦር ፡ ቢኦራ ፡ ተምና ፡ ኤቲር ፡ አሻን ፡ አክለብ ፡ ሙሪሣ ፡ ተባቢ ፡ ተላ ፡ አቢሚሌክ የተባለው አዜብ ናቸው ሴቶችም ደግሞ ሉዛ ፡ ሚልክሳብ ፡ ናቸው የአቲባና የመጨረሻው ልጅ የአዜብ ዘርች ነገሥታት ናቸው የቢኦር ዘርች መናፍስት በመጥራት የተምና የኤቲር የአሻን ዘርች የተለያዩ ቅርፆች በመስራት የሰው ልጆች የሚያገናኙበትን ሃላባቸውን የሚገልጹበት ምልክት ወይም ጠልሰም ታሪክ የሚያቆየበት ትን ፅፈት የሚያቀርቡ ፈላስፋዎች ናቸው ፡ ይሄውም ለመጀመሪያ ጊዜ በአምላኩ ስም ፊደልን ቀርጾ ለእያንዳንዱ ቃል ትርጓሜ አቅርቦ ያስተማራቸው አባታቸው ኢትኤል ነው ከዚያ በፊት የትውልድ ታሪክ በቃል ሲነገር በልብ ሲጻፍ ቆየ እንጂ ሌላ ዘዴ አልነበራቸውም የአ

ከዚህም የመሪዎች ዘርፍ ዘርፍ የተሰበሰበ ዘርፍ የአምላክ ልንገሥት በመንፈስ የታየውን ትንቢት እንዲህ ሲል ተናገረ በፊትም ኢትዮጵያን ትንቢት ተናጋሪ መጭውን በማወቅ የታወቁ ናቸው። ከነዚህም ይሰማሉ፡ ጠላቶቻችን እፈር ይለብሳሉ የተርሰሰና የደሴቶች ነገሥ ዘር የተወለደው ታላቁ ነቢይ ቴሰቢያዊ ኢልያስ ነበር። የቶላ ዘርፍ ትንቢት ስጦታን ያመጣሉ የአረብና የላባ ነገሥታት እጅ መንሻን ያቀር እንጠረኛች ግማሹ ነጋዴዎች ነበሩ።

ቢአር አራምን ወለደ አራም ናጌን ወለደ ናጌ ሃጌን ወለደ ሃጌ ገሥታት ሁሉ ይሰማሉ ታል እህዛብ ሁሉ ይዝብሉ ታል። ሲል ከደሸት ሁለተኛውን ቢአርን ወለደ ቢአር በአአምን ወለደ በአአም ከምሥጢሩ ተናገረዋል ይህም ትንቢት ለመሲህ እንጅ ለሰለሞን አይደለም እብራውያን ሲወጡ በእስራኤል ላይ በመንፈስ እየተመራ ትንቢት ተናገረ የተናገረው ቃልም እንደዚህ አለ እየዋለሁ አሁን ግን አይታገቡቱ ተፈጽሟል። ያለም እመለከትዋለሁ በቅርብ ግን አይደለም ከያቆብ ኮከብ ይወጣል በእስራኤል በቅርብ ይነሣል። ከያቆብ የሚወጣ ገዥ ይሆናል ሲል ስለ መሲሁና ስለእራሱ ነገድ ደግሞ እንዲህ ሲል ትንቢት ተናገረዋል። ግደረያህ የሆነ ነው ጉጂህም በአምባ ላይ ተሠርቶአል ነገር ግን አስር አምላክህ ይሄን ሲያደርግ አወደ በህይወት ማን ይኖራል ከኪቴም ዳርቻ መርከቦች ይመጣሉ ያስጨነቀህን አሰርንም ያስጨንቃሉ ኤቦር ንም ጠላትህን ያስጨንቃሉ ነገር ግን እርሱም ደግሞ ይጠፋል። ብሉ የተናገረውን ልጁ ደሸት ትንቢቱን ሲከታተል በቀትር ጊዜ ከምንጩ ላለም የታየውኮከብ እንደገና ለደሸት ታየው የአዝዋሪቱን አረፋኮከብ እየተከታተለ ሲፅፍ ድንግል ሴት ያለ ዘር የተወለደ ልጅ ታቅፋ አያት ወዲያውኑ ያየውንና ወደድንግሊቱ የመራውን ኮከብ ስእል በናስ ሰሌዳ ሰሉና ቀርጾ ድንግሊቱን ልጅዋን እንደታቀፈች በወርቅ ሰሌዳ ስዕሉን ቀርጾ ለልጆቹ አስቀመጠው ሊሞት ሲል ይህን ኮከብ የሚመስል ርም ሥራቅ በኩል ሲወጣ አይታችሁ ከምታገኙት የምድር አበል ወርቅ፣ ለሄዋን እንዲሰጣት የሰጠውን አብርሃም ለአባታችን አዳም አሥራት ብሎ የሰጠውን እንቆአርያ በከብር ይሣችሁ የኮከብ ብርሃን ለስገደለት ሰግዳችሁ ሰጡት ሉልና ዩጲ የወርቅ ሃመልማል ለእናቱ ስጡለት ይህ እስከሚሆን ድረስ እንቆ አርያውን ተመልክቱት እረሃብ ዘመን ሊሆን ሲል መልኩ ይጠቁራል የጥጋብ ዘመን ሊሆን ሲል መልኩ ያበራል ቅባቱ ይጭረቀረቃል ሲል እናንተም ግርና ወተት ወደሚፈስባት ምድርሄዳችሁ ትኖራላችሁ ብሎ ለልጆቹ በተወለደ በእስራኤል አንድ ሱባኤ ሞቷል። ይህም ዘመን በእስራኤል ንጉሥ አልነበረም። በእስራኤል ላይ የነገሠው ንጉሥ ዳዊ

ዘመን ሲል የታየውን ትንቢት እንዲህ ሲል ተናገረ በፊትም ኢትዮጵያን ትንቢት ተናጋሪ መጭውን በማወቅ የታወቁ ናቸው። ከነዚህም ይሰማሉ፡ ጠላቶቻችን እፈር ይለብሳሉ የተርሰሰና የደሴቶች ነገሥ ዘር የተወለደው ታላቁ ነቢይ ቴሰቢያዊ ኢልያስ ነበር። የቶላ ዘርፍ ትንቢት ስጦታን ያመጣሉ የአረብና የላባ ነገሥታት እጅ መንሻን ያቀር እንጠረኛች ግማሹ ነጋዴዎች ነበሩ።

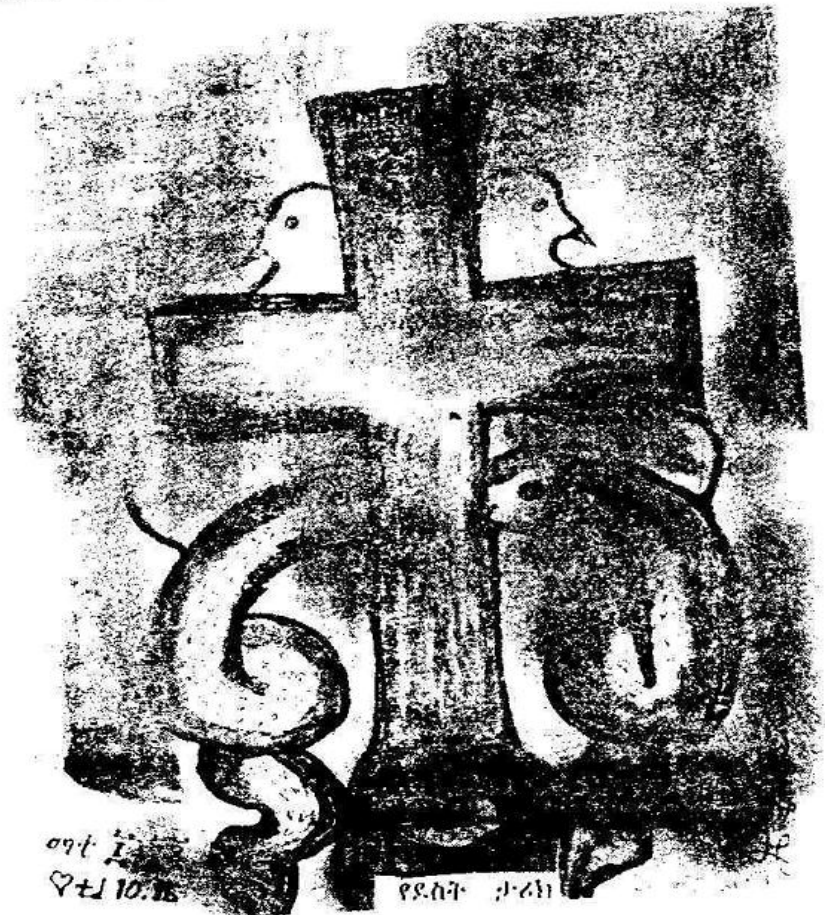
በልአም ሙት የምታነሳ የነበረች የሸምሽልን አባት ቀራሚድን ወለደ ዘጠኝ ወንዶችና ሴት ሸምሽልን ወለደ ሸምሽል ፈላስፋው ደሸ ትን ወለደች አባቱ አይታወቅም ይባላል ከዚህ ላይ ታሪክ አልፈለሁ የደሸት ልጆች ማጂ ጂማ መንዳ መደባይ ናቸው የማጂ ዘርፍ በኮከብ የሚያመልኩ መንፈስ ሃይል የተሰጣቸው መጭውን የሚናገሩ በመን ፈስ ስለመነጋገር የሚያምኑ ናቸው ማጂ ማራን ገማን ጂማን ይወ ልዳል ጂማ አረርቱን ገነቱን ሞረን ይወልዳል እነዚህ ሁሉ የግድን ምንጭ በሚፈልቅበትና በሚከበው ምድር ሃይው ሠፈሩ በአባታቸው ስም ምድሩን ደሸት አሉት ነገሥታት ደግሞ ከደሸት መዋለዳቸውን ለመግለፅ ዘረደሸት ገረደሸት አሉት ነገር ግን በንጉሥ ጉገም በዳሞው ልጅ ስም ጉጂም ተብሎአል ይሄም ስም የተቀየረ በእጼ ዘመነ መን ግሥት በአራት ሺህ አምስት መቶ አመት ከተቆጠረ ነው ማራ ከወገናቹ ተለይቶ በተሰበቱን ይዞ ወደ ፀሃይ መውጫ በታራሚው ሃገር ውስጥ ሄዶ ተቀመጠ ገነት ኤዶምን ይወልዳል ኤዶም ወደ ፀሃይ መውጫ ወደሚገኘው ባህር ሄዶ መኖሪያውን አደረገ።

ቀለመ ዩጵ የተባለው ዘግዱር የገማን ነገዶች ግማሹን ታሪክ ፀጋፊ አድርጎ በተአንዳ የዛሬ አንዳ ቤት ግማሹን የመደባይ ነገዶች በረኞች ወደሚኖሩበት ቤተ ማራ የዛሬው መርሃበቱ ላካቸው ይንም ሃገር በአባታቸው ስም ወንዙን ገማ አሉት በዚያንም ሃገር የማሩ ነገዶች ይኖሩበታል እነዚህ ማሩ የሚባሉ ሁለተኛው ዘግዱር አሚንሆ የተባለውን የእብነልሃኪም የልጅ ልጅ በግብጾች ጋር በአደረገው ጦርነት ለእርዳታ ሄደው በዚያው ቀርተዋል። ያም የሰፈሩበት ሃገር አማርና ይባላል። ከሁለት ሺህ ዓመታት በላይ ከኖሩ በኋላ በእጼ ላለበላ ዘመነ መንግሥት ከግብፅ ወደኢትዮጵያ መጥተው በቤተሃማራ ከሚኖሩት ጉዛዎቻቸው ጋር ተቀላቅለው ኖሩ እነዚህም የዛሬዎች አማራዎች ናቸው። ከነገደ አማራ ኢትዮጵ አቲባን ወለደ አቲባ ሁለተ

ኛው አዜብን ከሣዱንያ ልጅ ቂቂ ከምትባል ንግሥት ወለደ
 አዜብ ሰቢን ወለደ ሰቢ በግዮን ዳርቻ ስመ መንግሥቱ ሞረሽ መለክ
 ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ተብሎ በሃያ አንድ ነገሥታት በአርባ አምስት
 ስት ሃገሮች ላይ ነገሠ ግዛቱም በስሙ ሞረያ ከተባለው ተራራና እስከ
 ከሱኪ ባህር ድረስ ነው። ሞረሽ መለክ ሠራዊቱን ሃገር እንዲያቀጥል
 ግዛት እንዲያሰፋፉ ወደመካከለኛው ግዮንና ወደታላቁ ባህር ላካቸው
 እነሱም ምድሩን እርሱት አድርገው በዚያው ቀርተዋል በስሙ ምድሩ
 ሩን ሙርታንያ ሀዝቡን ሞረቴ ተብለዋል ግዛቱም ሰባ ሰባት አመት
 ነው በፈንታው ልጁ ልብና ነገሠ ሞረሽ መለክ የተባለው የአዜብ ልጅ
 ባቢ በሙርታንያ ልብናን ወለደ ልብና በግዮን ዳርቻ ስመ መንግሥቱ
 ሊባኖ ተብሎ በኢትዮጵያ ምድር ሁሉ አርባ አራት አመት ነገሠ
 ልብና ከፍልስጤሞችና ከአማሌቅ ጋር ሲዋጋ በጌራራ ሞተ ለልብና
 አንድ ልጅ ስለነበረው በፈንታው ሱካውያንን አዜባውያን አነገሱለት
 የልብና ልጅ መለክ ስመ መንግሥቱ አቤሚሌክ ተብሎ በጌራራ ነገሠ
 በነገሠ በሶስት አመት የአባቶችን ህግና ሥርአት ለመፈጸም በግዮን
 ዳርቻ እንደገና ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ተብሎ ዳግመኛ ነገሠ ግዛ
 ቱም ሶስት ሱባኤ ተኩል ነው። (ሃያ አራት) አቤሚሌክ የተባለው
 መለክ ጋዝያን በጌራራ ወለደ ጋዜያም በአባቱ ፈንታ አበሰኒ ተብሎ
 በሲና አዜባውያንና ሱካውያን አነገሡት በጋዝያ ዘመን መንግሥት
 ብዙ ህንፃ ተመሰረተ ያንንም ምድር በስሙጋዛ ተባለ ግዛቱም ሰባት
 ሱባኤ ነው። ይህም አርባ ስምንት ነው። እቢሲኒ የተባለው ጋዝያ
 አድያምን ወለደ አድያምም በግዮን ዳርቻ ስመ መንግሥቱ ላከንዱን
 ተብሎ በኢትዮጵያ ምድር ነገሠ የግዛቱም ዘመን ስማንያ ሶስት አመት
 ነው ላከንዱን የተባለው አድያም ታላቁ ንጉሠ ነገሥትን ታንዛን
 ወለደ።

እንደዚህ ሆነ የአድያም ልጅ ታንዛን እስራ ሁለት ወንዶች እስራ
 ሁለት ሴቶች ከእራት ሚስት ወለደ የወንዶች ስማቸው ሲኒ፣ ጉሚዝ፣
 ጉድሪ፣ ኩንፍ፣ ከፊን፣ ጉም፣ ከሬች፣ ጉፍ፣ ሐማ፣ ገሪ፣ ማምሪ፣ ዩቶሮ፣
 የሴቶቹ ስም ካላኪ፣ ቲካ፣ ዩኒና፣ ብሌኒ፣ ቢሸሎ፣ ችልጋ፣ ልሄም፣ ሳለ ታ
 ለፍራታ፣ ወልቃ፣ ቆቂና፣ ነገዶች፣ ናቸው እነዚህ ሁሉ አባታቸው
 ኢትዮጵ ጉኤል የሚባል ታላቅ ድንጋይ ለማሳሰቢያ በአስቀመጠበት
 በግዮን ዳርቻ ሳለ ተወለዱለት ታንዛን ስመ መንግሥቱን ኖርአስ አሰ
 ችቶ በግዮን ዳርቻ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ተብሎ በነገሠ ጊዜ ሶስት
 አራት ንጉሶች ሲያነግሱ ታላቁ ልጁን ሲኒን በኩርነት የመጨረሻውን
 ልጁን ከህነትን አምላኩን እንዲያገለግል ሁለቱን የአባቶችን እዕም

እንዲጠብቁና በቦታው እንዲታኩ ወደ እርሱታቸው ወደ ምድያም
 ስታቸው ሌሎችን ሴቶችና ወንዶችን ይዞ ከብዙ ሠራዊቱ ጋር ወደ
 ራራማው ሃገር ሄዱ ቤተ መንግሥቱን ቆረቆረ ስምዋንም ዋደዝ
 ላታንዛን ልጆች ያገኙት ምድር ዛፍ የምንጭ ውሃ ታላላቅ ወንዞች
 ሲገቡት ለምለም መሬት ሆኖ ሰላገኙት ለአደንም ሆነ የዛፍ ፍሬ
 ምልቀም አመቺ ስለነበረ በመካከላቸው ጠብና ግጭት እንዳይኖር

ማቲ
 ሃቲ 10.15

የደሰት ታሪክ

ለሃያ ሁለት የታኅሣሥ ልጆች ተከፈሉት ከነሱ ቀጥለው የማጃ ልጅ ሳለ አገኙትና ለምን እንደጠፋና ወደ ቤቱ የማይሄድበትን መደባይ የማራን ልጆች ሃገር አልምተው ነበርና ጦርነት ቢያነሱ ለግራው እንዲኖሩ ቢጠይቁት ሺባ ባለቤቱን አስፈቅዶ አብረው ከወ ባበሩ በታላቅ ተራራ ስር በደጋው መሬት ቃል ኪዳን አደረጉ በየገጣቸው እንዲኖሩ አደረገ ከዚያም ሁለቱን በሥጋ አገባ ጃቸው የታላቅነትና የታናሽነት ምልክት የሚገልፅ የማንኛው ልጅ ልጅ ወለዱለት የሆነ የልጅ ልጆች እየበዙ እንዲሄዱ ሲያውቁ መሆናቸውን የሚያስረዳ ክትባት አደረጉ ፊታቸውን ተቆረጡ የሌላ ልጅ ልጅ ወለዱለት አንኖርምና ስለዚህ ከወገኖቻችን ሃይን የም መሪያው ልጅ ሲኒ ወደምድያም ስለሄደ የቁርጡ ክትባት ምልክት ልጅ ልጅ የለእምልኮት አንኖርምና ስለዚህ ከወገኖቻችን ሃይን የም በሁለት ይጀምራል ይሄውም የመጀመሪያውና የሁለተኛው ልጅ ልጅ የለእምልኮት ነገር እናምጣ አሉዋት ለሺባ እስም እኔን ብታመልኩ መሆናቸውን የሚገልጹበት ቁጥር ነው። 11-111 እያለ እስከሰባት ቢመጣ እስከራችኋለሁ የምትፈልጉትን ሁሉ እሰጣችኋለሁ ሲደርስ እንደገና በግንባራቸው ላይ ክብ አይነት ቆረጣ ያደርጋሉ

ከነዚህም ሐማ የተባለው የገላው ቆዳ በጣም የጠቀረ ቁመቱ ረጅም አስፈሪና አስደንጋጭ ነበረ ሐማ ማለት በሰባ የእውነት ዛፍ ነህ ማለት ነው። የሐማ ልጆች ጎጂ ጂን ሉቅ ሻቃ ጂንጀር ማለት ነው። ሻቃ ጠንካራና እንደአባቱ አስፈሪ ጥቁር ነው ትርጓሜው የአምላክ ትንፋሽ ማለት ነው ሻቃም በአባቱ ሥር ሆኖ በግድን ዳርቻ እስከ ደሸት ድረስ አራት ሱባኤ ተኩል ገዝተዋል። የሐማ ልጅ ጀንጀር ፈጣኑ ርዋጭ ናይጀርን ወለደ ናይጀርም አያቱ ታኅሣን ባርኮና አን ገሰ ግዛ ብሎ እስከታላቁ ባሕር ድረስ ፈቀደለት ንጉሥ ናይጀርም የሄደበትን አገር ወንዝ በሰሙ ናይጀር እንዲባል አድርጓል። አልጀር ብሄል ርዋጭ የሐማ ልጅ ማሲ መሳይ ካህን ስለነበረ አያቱ እንደቆርአብ ከህነትን ስለባረከለትና በፈቀደውና በወደደው መሬት እንዲቀመጥ ስለፈቀደለት የሄደበትን ሃገር በአያቱ ስም ታኅሣን አለው ልጆቹ የሱ ራሴን ሥራ አጥብቀው የሚወዱና የሚያፈቅሩ ናቸው መሳይ በሱራሴ ቀን ንፁሕ ሆነው ተላጭተው በጀርአቸው ጌጣጌጥ እንጠልጥል አድርገው ይቀርባሉ ሀገና ሥርዓት ሆኖ እስከዛሬ ድረስ አለ።

ከእለታት አንድ ቀን ሐማ በግድን ዳርቻ መኖሪያውን አደረገና ከዛፍ ስር ተቀምጦ ሳለ መልኩዋ የሚያምር የሚያንፀባርቅ ልብለ ልብላ አንዲት ሴት ልጅ ከባህሩ ውስጥ ወጥታ ከአለበት ዛፍ መጥታ እንደጥላ ሆኖ ስትገባ አያትና ቢፈልግ አጣት።

ከዚያ ወደቤቱ ሳይሄድ ከወገኖቹ ተለይቶ በዛፋ ስር ለብዙ ቀን ከኖረ በኋላ ተገለፀችለትና ለምንድነው ይሄን ያክል ቀን የተቀመጥክ አለችው እፍቅሬሽ አላት ከአፈቀርክ አግባኝ ብትለው እፍቅሯት ነበርና እሺ አላት ስምህ ማነው ብትለው ሐማ አላት ይህም ዛፍ ሆነው አለችው ያንቺስ ሺባ እባላለሁ አለችው ተጋብተው ብዙ አመታት ከሆናቸው በኋላ የወገኖቹ ሴቶች ልጆች ጂና ዳንክ የሚባሉ አደን

ሳለ አገኙትና ለምን እንደጠፋና ወደ ቤቱ የማይሄድበትን ሐማ ለወንዶች ልጆች ሻንቀል ለሴቶች ልጆች ማምለኪያ አደረገላቸው። ወደሻቃ ሻንቅና ወደ ሻንቀል ለአምልኮት የሚገቡ ሁሉ ከሰል ልባቸው ሴቶች ደግሞ ጥቁርና ቀይ አፈር ከቡልቃው ፍሬ ዘይት ለውሰው ተቀብተው ይገባሉ ይህም የአምልኮ ባህልና ልማድ ለውሰው ተቀብተው ይገባሉ የሀንዶች እምነት ከዚህ የተያያዘና ሺባ እንደመነጨ የሚያስረዳው የሀንዶች እምነት ከዚህ የተያያዘና ሺባ በጣም በሀንዱ የታወቀች ናት ሺባ የምትባለው ነጭ ነገር ስለምጠላ ዛፍ ደርቆ ቅርፊቱን በሚጥልበት ሰዓት በቶሎ እንዲጠቁር ያቃጥሉ ታል ከነሱ መሃል ነጭ ቆዳ ሰው ቢወለድ ገላው ይቀብሩታል ወይም ያቃጥሉታል ይችላሉም የመንፈስ ዘር ታምርን በመሥራት ከአደጋ የቃጥሉታል ይችላሉም የመንፈስ ስለነበረች ሃንዲ የሚባሉ ጎሣዎች ወርቅና ነገር በመሰወር የታወቀች ስለነበረች ሃንዲ የሚባሉ ጎሣዎች ወርቅና ልጃቸውን ስለላት በየጊዜው ይሰጡዋት ነበር ሻቃ የሚባለው በመን ፈስ እናቱ ሸበሻንቃ በተባለው ማምለኪያ የታመነ ስለነበረ ወርቅና በክብት የከበረ ሆኖ መቀመጫውን በግድን ወንዝ አደረገ ልጆቹም በአባታቸው ስም ሻንቅላ ተባሉ ወንድሞቹም ጀንና ሉቅ በዋሻና በድ ንጋይ ስር ቤታቸውን አደረጉ ባህላቸውም ከታላቁ ወንድማቸው ሻቃ ጋር ተመሳሳይ ሆነ ቢጋብቻቸው ጊዜ ከጂን ከሉቅ ልጆች ጋር ሴት በሴት ተቀያይረው ይጋባሉ ሴት እህት ከሌለው አንዱ ከነሱ ዜጋ ውጭ የሆነውን ሰው ገሎ ስለባ በማድረግ ስለባውን አሳይቶ ሴት ማግባት ይችላል። ጀግንነቱ ከብሩ ሹመቱ ሁሉ በነሱ ዘንድ ስለባ ብቻ ነው ሌላ በኩርነት ያለው አለቃ መሪ ሊሆን ይችላል።

የዕለቱ ስራ

ዘመን ከተቆጠረ ሶስት ሺህ ዘጠኝ መቶ ሰማንያ አንድ አ
ሺመ፡ አለም ላይ ቡባ ሱባያ በሚባል ከተማ ላይ ግዮን በሚፈለስባት ም
ምድብ የአምላክ አገልጋይ ካህን የነበረና የንጉሶች ንጉሥ ስመ መንግ
እንደአባቱ መጠሪያ ስም ኢትዮጵስ የተባለ ኤሊካና የሚባል
ነገረኤሊካዋ ኢትዮጵስም በነገሠ በአምስተኛው ዓመት ከከለዳ
ጌ፡ ሲቶች ወለደ ከሰባቱም ወንዶች ታላቁ ንጉሠ ነገሥትና የኤል
ጳ ልጋይ እሴ ወይም እጼ ሰንደቅ አልማ ወለደ ።

እጼ በልጅነቱ ጀምሮ አስተዋይና ተመራማሪ ስለነበር ከ
ኦሃታታት አንድ ቀን ዱር ለዱር እየተዘዋወረ የወፍ ጉጆ አሰራሩን ከ
ጎተመለከተ በኋላ የወፍ ጉጆ አስመስሎ ጠልፎ ቤቱን በዋሻና በዛ
በዘፍላይ መስራት ጀመረ እንደዚህ እያለ ከሰማይ ወፍና ከምድር አ
ኢካዊት ጥበብን ሲማር የንብ ማር ቆርጦ ሲበላ ቆይቶ የማሩን ሰፈ
ተመልከቶ ለአባቱ ወስዶ አሳየው አባቱም ኤልካና ስለንብ ታሪ
ሲያጠና ከእለታት አንድ ቀን የንብ አውራዎች በሰራዊት ተከበበ
ሳለ እርስ በራሳቸው ተገናኝተው ይናከሱ ጀመር ከዚያም ሌሎች
ባል በድል አድራጊነት ንቦች ወደአዘጋጁት ከፍል ሂደና ሲገባ አየው
አጼም የንቦችን ስርዓት ከአየ በኋላ ለአባቱ ሂደ እንዲህ አለው እኛ
ንኛችን ነው እምትሰጥ አባቱም ኤልካና ለበኩር ልጁ ለትልቁ
ለኩግናን አለው እንደዚህ አይደለም ምንም ፊትና ኋላ ሆነን ከአ
ንተ አብራክ ብንወጣ ሁላችንም ልጆችህ ስለሆንን ለመጀመሪያው
መስጠት የለብህም የአንተን መንግሥት የፈለገ ሁሉ መግጠምና መጥ
ጋት አለበት ያጠቃ መንግሥትህን ወራሽ ነው በካህኑም እጅ ተባ
ርከ ይንገሥ ካህን ለመሆንና የአምላክን ሥራ የሚያስተምርና የሚ

ለትልቁ ልጅህ ይሁን አለው አባቱም አልካኖ ዘአባቶቻችን ጥረዳው
የሥራ የመጣውን ሥርዓት አናፈርስም አለው።

ለጁም አጼ የንጉሥ ልጅ ሳይዋጋ ሳይገድል መንገድ የለበትም፤ ሕይወቱ የመንግሥት ስርዓት ከንብ እንደመጣ የንጉሥ ልጅ ሁሉ ምርቅ ይሰማ አለው።

በዚህ ጊዜ አጼ በአባቱ ዘመን ስለአገዛዝ ስለአመራር ከዱርጎሳጊ
ይተና ከሰማይ ወፍ ጀምሮ በንብ በጉንዳን በግብረ ጉንዳን በም
ያለውን ሥርዓት ሲመለከትና ሲያጠና ማረ አባቱ አጎዳሽ
ባለው ኤልካኖ በነገሠ በሃያ አምስት አመቱ ስለሞተ ልጁ
ናን ነገሠ ነገር ግን አጼ ሃይለኛና ተዋጊ ስለነበር እሱን በወፍ
መንግሥቱን ለቀቀለት አጼም በአጉቱ በነቢዩ አቤኒ እጅ በቡ
ና በወይራ ፍሬ ዘይት በቀይና በጥቁር አፈር ተለውሶ ተቀባ
እና በሌል የተሠራውን የዘንዶ ምስል ዘውድ ክራሱ ደፋ።

እንደነበረው ሆኖ በልጅነቱ በአስራ አምስት አመቱ ዘመን ንብረት ተቀርቦ በአራት ሺህ አመተ አለም በነገሠ ጊዜ በአንደኛው ወር መጀመሪያ ሰባ በሚገኘው በቤተ መንግሥቱ ውስጥ በአስቀመጃቸውና በሚያጠናባቸው በምስጥና በጉንዳን ታላቅ ጦርነት ተካሄዷል።

ይህ የጊዜ ክስብት ቀን ጦርነት በኋላ ምስጥ ድል ሆነና ጉንዳንን አቸነፈ ጉንዳን የምስጥን እራሳ አገዙ ከጨረሰ በኋላ በተለቀለቀው ሁኔታ ሲገኝ ለሚገኘው ለእንቁላሉ የምስጥን እራሳና እንቁላሉ ሁሉ በጦሩና አሽገው ከታሸገው ውስጥ ያሉት የጉንዳን ልጆች ለጦሩ የተቀላቀሉ ቅልቅል የጉንዳንና የምስጥን መልክ ከምስጥ ሞገሲነት ከጉንዳን ፈጣንነት ያለው ጦባይ ይዘው ተወልዱ አጼም ሂን ከተመለከተና ከአጠና በኋላ አንድ መቶ አምሳ ሺህ ወጣቶች መሪጠና ለሶስት አመት የጦርነት ስልትና ዘዴ ያስተምራቸው ጀመር ነገሠ በሶስተኛው ዓመት የሞአብንና የኤይምያ ስን ሃገሮች ወረረ ነገሡ በሶስተኛው ዓመት የሞአብንና የኤይምያ ስን ሃገሮች ወረረ በሰደና በአቢሲና ታላቁ ወንድሙን አንግሶ ከህንድ እስከ ጢሮስ እስከ እስከ ሚያን ያሉትን ነገሥታት በበታች እንዲታዘዙትና እንዲገዙት ከአደረገ በኋላ ወደ ተራራማው ሃገር ሄዶ ምርኮ ሾሞ ከሱባውያን ከኩሳውያን ከአዚባውያን ጋር እንዲጋቡ እንዲደቀሉ እንዲበሉ አደረገ ስማቸው ጂያያንም ቅልቅል ህዝብ ታላቁሞን ከተማ ሳባን እንዲሰሩ አዘዘ ሳባም ሲቆረቆር የሶስት አመት ግዛት የአስራስምንት ዓመት እድሜ ወጣት

ከሰርዓቱ ልዩነት የወገኑን ስም አንሳባ አለው በዚያም
ታላቅ ገድብ ውሃ አሰርተዋል በአካባቢው የሚገኙት ወንዞች አንዱን
መሪው አለው መረብ ሰፊ ማለት ነው ሌላውን ደግሞ ባርካ አለው
ባርካ ሰፋሪ ማለት ነው በዚህን ጊዜ የነገሥታቱን መቀመጫ ከሱባ
ወደ ሃባ አዛውረው ከሱባ እስከ ሳባ ያለው ምድር አዜብ ይባል
ነፍሱ ያንንም ምድር ወርቀዘቦ የሚገኝበት ነው የመልክ ጸዲት ልጅ
ኢትዮጵያ የተባለው ኢትዮጵያ ብዙ ዘመናት የነበረበት በዮጵ ወርቅ
የነበረበት ሃገር ነበር

አጼ የአባቶቹ ነብሻና የሳባ የናምሩድና የኢትዮጵያ አዕም
በተቀበረበት ዋሻ አጠገብ ሂዶ የነገሥታት መዲና መከተሙንና
ሕመንም በኩሽ ልጅ ሳባ ብሎ መሰየመው የአዮሩን ጣባይ በምን እ
እንደወደደው ወይም የአባቶቹን አዕም ለማስከበር ይሁን ለማስታ
ወስኑ ለይታወቅም በመፅሃፈ ሱባኤ ውስጥ የሚዘረዘር ነገር የለውም
አጼ ሰንደቅ አላማ ለልጆቹ በየአስር አመቱ የንጉሥ ልጅ
ዙኢሊነግሥ የፈለገ ከንጉሥ ጋር መግጠም አለበት ብሎ ሀገ ስለ
መሰረተ ከገዛ በአስር አመቱ የሚገጥመው ስለጠፋ በአንበሳ በ
ሰላም ውስጥ ያለውን አንበሳ ሁሉ ገጥሞና ታግሎ በቡጢ እየመታ 33
እንበሳዎችን ገደለ ስለዚህ የሚመስለው ጀግና ስለጠፋ ለልጁ ለታም
የሳባን ግዛት ሰጠው ታምሪን በገዛ በአስር አመቱ ከወንድሙ
ጋር ገጥሞ ተዋግቶ ስለሞተ ሽሚያ ኢዮጵራ ተብሎ ነገሡ እሱም
ስር አመቱ ሰንደቅ አልማአክናሁስ ለሚባለው ወንድሙ ለቀ
ቤተሰቡን ይዞ ወደ አባይ ተሰደደ በአክናሁስ ዘመነ መንግስት
ለዩልዩ ቀለም ያላቸው ባንዲራዎች በየጦሩ ግንባርና ንጉሱ በሰፈሩ
ሰታ እንዲሰቀሉ አደረገ አክናሁስም ከሣዩጵ የሚባለው ልጁ
ሰንደቅ አመት ገጥሞት ስለተጠቃ በፈንታሙ ልጁ አሪም ሰን
ሰንደቅ አመት ከኖስ የአሚን ልጅ አፋሪ ደውስ የአፋ ልጅ
የሶን ልጅ አሚን ከኖስ የአሚን ልጅ አፋሪ ደውስ የአፋ ልጅ
ላቆ አምር መረብሳባ ቀጥላ እሁቱ ብሉና ኢትዮ መጀመሪያዋ ቀጥ
ቀጥሎ ዘግዱር ቀለመዮጵ ተብሎ የዕፈትን ቀለም ወደጥቁር የተየረ የአጥ
የአጥ ልጅ ሄርሂቶር ግዱር ሳባ ቀጥሎ ወንድሙ አንጋቦ ዘአንባሳ እነዚህ
ሁሉ በሳባ አስር አስር አመት ገዝተው አለፉ በንጉሡ ነገሥቱ በ
ላቆ አጼ ሰንደቅ አላማ በልጅ ልጁ በአምስተኛው የልጅ ልጅ አጼ
አጋብሶ ተብሎ በመቶ አምሳ ስምንት አመቱ የሳባን ግዛት ከንጉ
ነገሥቱ ግዛት ጋር ጨምሮ ይገዛ ጀመር እንደዚህም ሆነ በራሳቸው
የኖስ ቁር የሚደፉ ከአዞ ቆዳ የተሠራ ኢጃና ጥሩር የሚለብሱ በ

ቀው የኖስ ገንባሌ የሚያደርጉ መርዘኛ ቀስትና ጦር የወርቅ ዓፄ
የሚይዙ አንድ ሚሊዮን ስምንት መቶ ሺህ ጦረኞች አዘጋጅና
ከግብፅ እስከዋሉብ ያሉትን ሃገሮች ወረረ አማሌቅንና ፍልሰጼምን
ምን አስገበረ ስለዚህ ያስገበረውን ሃገር በሰሙ አጼዎ አለው
ነገረውም ታላቁ ሃገር ማለት ነው እንደሰባውያን አጼዎ ሲሆን እንደ
ደህረ-ዊያን እሴይ ይባላል

በዚህን ጊዜ በፔንና በምዕጳ በሚገኙት ሸለቆዎች ውስጥ ድንጌን
ን አስተከሎ ሳለ የመልክጸዲቅና የኢትዮጵያ አምላክ በራእይ ተገባዮህ
ለባለትና እንዲህ አለው ይህ ያለሀበት ምድር እርስትህ ይሆን ዞን
ድ የአባቶችህ አምላክ አልፈቀደም አሁንም ወደመጣሀበት ተመለስ
በዚያም በግዮን ወንዝ ዳርቻ ለኢትዮጵያ ቃል ኪዳን በአደረኩት
ሥፍራ ሂድ በዚያም ዳግመኛ እገልፅላህ አለሁ አለው አጼም
እህ እንዳልኖር የሚከለክለኝ ምን ነገር አለው ለዘለአለም የሚኖረው
ሂድ ቃል ኪዳን ለልጅ ልጅ የሚሆነው ቅዱስ አምላካችሁ ይህን
ድር ለእስራኤል ልጆች ይወርሱት ዘንድ ፈቅዶላቸዋል አሁንም
ቃዱ ይታጠፍ ዘንድ አይቻልም ይህም ሀዘብ እንደአንተ አህዛብ
ሚገዛቸው ባሪያ የሚያደርጋቸው ንጉሥ የላቸውም ንጉሳቸው
ምላካቸው ነው የሱም መንግሥት ለዘላለም ይኖራል የርሱንም
ግ የሚያስተምራቸው የአምላክ ካህን ነቢዩ ነው አለው አሁን
ዚህ ተነስና ሂድ አለው አጼ እንዲህ አለ እንደቃልህ እሄዳለሁ
አንድ ነገር ከአንተ ለመጠየቅ እሻለሁ ከምትለኝም ሁሉ አንዱዋን
ቃል እተዋት ዘንድ አይቻልኝም አሁንም የአንተን ሀገ የሚያስተ
ምር ነቢይ አምላኬን ሰው አይቼ እጅ መንሻ ጋዳ ሰጥቼው እሄድ
ዘንድ ፈቃድህ ይሁንልኝ አንተ ለመረጥከውና ለወደድከው
ነቢይ ለእሱ ነፍሴን እስጣለሁ አለው አምላክም አለው አባቶችህ ያላዩ
ትን ታያለህ እድሜም በብዙ ትጠግባለህ መንግሥትህም ታስረዝማለህ
እጅ መንሻ ጋዳ በዘርህ እና በቃል ኪዳን ቀን እንጅ ዛሬ አይሁን ለማየት
የፈለከውን የወደድከውን ለማድረግ ተፈቅዶልሃል አለውና ቢተ
ራራዎች መካከል ሲያልፍ ሶስት ሆኖ ከዚያ ከራእጆ ጋር ሳለ የፍልስ
ሌዎች የጦር አለቆች እንደተሰበሰቡና እንደተዘጋጁ ሰማ ፍልስጥ
ሌግውያን ለማጥፋት ሲነሳ በፍልስጥኤም ዘንድ ታላቅ ነጉድንድ
አንጉዳጉድ አስደነገጣቸው የእስራኤል አምላክም መታቸው የእስራ
ኤል ሰዎች ከምዕጳ ሸለቆ ወጡ ፍልስጥኤማውያንንም አሳደዱ ከአጼ
ጋር ያሉ ሱባውያን ኩሳውያን ጭፍሮች አምላካቸውን የእስራኤልን
አምላክ አመለከቱ

44

10ኛ የንጉሥነት ማዕረግ ከመቀለሉ በፊት ግንኙ ምሴቱ ሆኖ ደፋር መሆኑን ለመግለፅና ለማሳወቅ አራት ፈተናዎች ግለፍ አለቱ አንደኛው ከነገሡም በኋላ ሆነ በፊት ንጉሠ ነገሥቱን አለከብርብሁ ለገሡ ያለን ንጉሥና ባለሥልጣን የነበረን ሄዶ ገድሎ ግድያ እምቼ መጣል የግድያን እጅ አንባርና የግራ ጆሮ እንጥልጥል ሎቲ እደው ግቢ በሚገኙ የግራና የቀኝ ዙላት ዳኞች እጅ መቀመጫ ሁለኛው ንጉሥ ሆኖ የበታዮቹን ተገዢዎች ሚስቶች ሲደፍር ሲገኝ የገላ ሰዕተኛ የኋላው ነገሥቱን አዋጅና ህግ ሲያቀልና ሲንቀ የሚያየ

የውን የህዝብ አለቃ በምስክር መሃል የገደለ አራተኛ ማንኛውንም ከመገደሉ በፊት ከንጉሠ ነገሥቱ ዳኞች ፍቃድ አግኝቶ ለማንኛውም ሰው ሳይገልጽ ለጨረሰ ልዩ ማዕረግና ስም እንዲሰጠው ህግ ተደንግጓል።

11ኛ/ ለንጉሠ ነገሥቱ የሚላኩ ጋዳ እጅ መንሻ በክብር በአልልታና በሆታ እንዲደርሱ በአጼው ደጅ ከመድረሱ በፊት ለግረኞች ዳኞች እንዲነጋገርና በነአሱ እጅ ተይዞ ለአስር ቀን ሄገዳቸው ተደንግጓል።

12ኛ/ አብነ ግደን ጥቁር አልማዝ ከባህር ውስጥ የሚገኝ እንቁ ግደን፡ አልማዝ የተባሉትን ድንጋዮችና ሰማያዊ ነጭ ብጫ የሆኑ ሉልና ንጉሥ ድንጋዮች የአገኘ በአስቸኳይ በአካባቢው ለሚገኙት አዛውንት ዝብ አለቆች ተናግሮና አሳይቶ በንጉሱ እጅ አጼው ወዳለበት ሳባ አባቱ የአገኘውንና ክቡር የሆነ ዩጵ ድንጋይን ይዞ በክብር እንዲመጣ አገኘው እድለኛ ሰው በካህኑ እጅ ለንጉሱ ከወርቅ የተሠራ ሂንዳዊ የጆሮ ጌጥ ሎቲው አስር መክሊት ወርቅ እንዲሰጠውና የንጉሥ ለግደን እንዲሆን በህጋችሁ ተደንግጓል።

13ኛ/ የንጉሠ ነገሥቱን አንጥረኞችና የቤተ መንግሥት ባለሙያዎችን የአልፋኝና የቀኝ ቤት የግራ ቤት ሰራተኞችን ተጠግቶ ያነሱ ወይም የጠራ ተጠሪውም ስምቶ ጠጋ ብሎ በያዳምጥ ሁለቱም በቆሙ በቀመጡበት ቦታ እንዲሰቀሉ ፈጽሞ በህጋችሁ ተደንግጓል።

14ኛ/ የንጉሠ ነገሥቱ ጸሃፊዎችና አንጥረኞች ሸክላ ሰሪዎችን ለሀገራቸው ለጥቃቂዎች ልዩ ልዩ ቦታና መንደር እንዲሰጣቸው ተደንግጓል።

15ኛ/ ካለንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ማንኛውንም ቅርፅ ለአምላክ ያቀረበውን የሚሆን ጌጥ ተሰርቶና ተቀርጾ በገኝ ሰሪው እንዲገዛለጸው ፈት ዳኛ ፈቃድ ወይም የአጼው አፍ ተናጋሪ ዳኛ ፈቃድ ሂሳብ ምንም ብቻ ተመልሞሎ ቆይቶ በንጉሠ ነገሥቱ ፍቃድ እንደየችሉት ለጥቅም በተፈቀደለት ጥበብ እንዲሰለፍ በህጋችሁ ተደንግጓል።

16ኛ/ ከነብርና ከአንበሳ ከቀበሮ ቆዳ ልብሶች የሚሰፋና በተለያዩ የእንሰሳ ጠጉር ተፈትለው ለካባና ለምንጣፍ የሚሆኑትን ልብሶች ለሚሰጡ ልሳስፋዎች በአመት አንድ መክሊት ወርቅና በየወሩ ቀለብ እንዲሰጡ ለሚሰጡ ልሳስፋዎች ነገር ግን በሚሰጥበት ልዩ ልዩ ልብሶች ውስጥ ያለንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ቢሸጥ ወይም በወርቅ ቢለወጡ ነገርና ሻጭው ቢሆንም እንዲሰቀሉ በህጋችሁ ተደንግጓል።

17ኛ/ ንጉሠ ነገሥቱ ቤተመንግሥት ወይም ከኒሳ ሊያሠራ በአዘዘው ቀን ንጉሠ ነገሥቱ የሚገዛቸው ሃገሮች በየተራ መጥበተው አናዲዎችንና ፈላስፋዎችን እንዲረዱ ባይመጡ ሻጊ ባሪያ ሁነው ለሌሎች ሀገሮች ተሸጠው በተሸጡበት ዋጋ የተጀመረው ሥራ እንዲያልቅ።

18ኛ/ ንጉሠ ነገሥቱ ከማይገዛው ሩቅ ሃገር ተሰደው ጥገኝነት ሲጠቃሉ ይቀና ለንጉሠ ነገሥቱ እንገዛለን በህጉ ሥር እናድራለን ብለው ፎቃችን የሆኑ እንግዶች በመጡ ተቀብሎ ሁለቱ ዳኞች በመረጡት ጊዜ ምድር ማስፈር ከንግዶች ውስጥ ከአምላክነቸው በስተቀር ሌላ ሆኖ ሥርዓት እናደርጋለን የሚል ቢገኝ ፈጽሞ እንዲገደል በህጋችሁ ተደንግጓል።

19ኛ/ ከንጉሠ ነገሥቱ ግዛት ውጭ ያሉ ነገሥታት ለአጼው ክብር ሲሉ እጅ መንሻ በያመጡ ከአብራዊ ህዝብ በቀር በአስሩ ዳኞች እጅ ታይቶና ተመርምሮ ንጉሠ ነገሥቱ በሚያከብረው በዓል ላይ እንዲያቀርብ ይደረጋል እብራዊ ግን የአምላካችን ሰራዊት ህዝብ መሆኑን በመንፈስ ለእኔ ለአጼ እስኪታየኝ ድረስ ጋዳ እጅ መንሻ ሲሆን ልዩ እጣኖችና ከርቤዎች ሽታ ያላቸው እንጨቶች ይዞ ሄዶ ለንጉሣቸው ሰጥቶ ማቅረብና መስገድ ይሄም የሚሆን አባቶቻችን እንደነገሩን የነጋቱ ንጋቱ ኮከብ ወጥቶ እስከሚመራን ድረስ ነው።

20ኛ/ የንጉሠ ነገሥቱ ልዩ ልዩ የክብር ዘበኞች አጼው በሚያዳርጉበት በልዩ መንግሥቱ ሌት ተቀን ነቅተው በጥንቃቄ መጣበቅ፡ ሂሳባቸው አላቸው አምስት ሺህ ለቀን አምስት ሺህ ለሌሊት እንዲሆኑ ተደንግጓል።

21ኛ/ ንጉሠ ነገሥቱ የሚውልበት የክብር ቦታ ሁሉ የአጼው የቤተ መ/ልጆች አጫዎችና አሳላፊዎች ንግስቲቱ ኢትያም ሆነች ከአጼው ፊት ዳኛ ፈቃድ ወይም የአጼው አፍ ተናጋሪ ዳኛ ፈቃድ እንዲሆን በሀገሩ በሀገብ ዘንድ ከታወቀ በአስሩ ዳኞች አጼው በአለበት የክብር ቦታ ሁሉ መግባት ወይም መቅረብ ፈጽሞ የተከለከለ ስለሆነ በገባ ወይም በጠጋ በአጼው የክብር ዘበኞች በፍ ጥንት በጦር እንዲወጋ በህጋችሁ ተደንግጓል።

ሶስተኛ መደብ

22ኛ/ ህያው አምላካችን ለአባታችን ለኖህና ለልጆቹ ለእኛ ለፍጥረቶቹ እንዲህ አለ በእኔና በእናንተ መካከል ከናተው ጋር ብለው በህያው ነፍስ ሁሉ መካከል ለዘላለም የሚያደርገው የቃል ኪዳኔ ምልክት ይህ ነው ቀስቲን በደመና አድርጊአለሁ የቃል ኪዳኔ

ኦም ምልክት በእኔና በምድር መካከል ይሆናል በምድር ላይ
ደመናን በጋረድሁ ገዜ ቀስቲቱ በደመናው ትታያለች ። እኔም ዛሬ
በህያው አምላኬ ፈቃድ በአባቶቼ ዙፋን በረገጡዋት ምድር በአረፈ
በጌላገረመሬት በቀመሱትና በተጠመቁበት ውሃ ድንበር ሆኜ ይህን
አዘክለሁ የሚሆን በህዝብና በመንግሥት መካከል ያለውን የ
የፍትሕ ምልክት አላማ በከፍታ በታ ላይ ሰቅዶ አውለበልብላችኋለሁ
እርሳን ያዩ ፤ በጫ ፤ ሰማያዊ ፤ ቀለም መሆኑ አረንጓዴ ምድራዊ ብሎ
በሰማያዊና በሰማያዊው ሰማያዊው ያለውን መንፈሳዊ አካል እንደ
ሕንጻክን የመግለፅ ምልክት ነው ይህን አላማ አይቶም ሆ ምቶ ያላ
ጋንጠረና ያላመነን ባሪያ ሆኖ እንዲኖር በሀጋችሁ ተደንግጓል ።

23ኛ ማንኛውም ንጉሠ ነገሥቱን የሚገልፅ ሰንደቅ አላ
ጎሳዎ በፊቱም ሆነ በኋላው ሊሰቅል ይችላል ነገር ግን ከማድረጉ በ
ፊት ለንጉሠ ነገሥቱ ቀለሙን ማሳየትና ማስመረጥ አለበት ይሄ
ግልጽ ቢሰቅል ከመንግሥቱ እንዲወርድ ማድረግ ባይወርድ
እንዲገደል በሀጋችሁ ተደንግጓል ።

24ኛ የአጼው የሰላም ሰራዊትና የጦር ሠራዊት አላማ ከ
ንጉሠ ነገሥቱ በታች ሰንት ንጉሶች እንዳሉት የሚገልፅ የተሸነፈ
ነአላማ በፊትና በኋላቸው አሲዘው እንዳሄዱ በሀጋችሁ ተደንግጓል ።

25ኛ በሰንደቅ አላማው /አምድ ላይ/ ዘንግ ላይ ከወርቅ
ከብር ከነሃሰም የተሰራ የከከብ ቅርፅ ማሰቀመጥ ይህንን ሳያደርግ
ሰንደቅ አላማ የሰቀለ በአደባባይ እንዲሰቀል በህግ ተደንግጓል ።

26ኛ ማንኛውም ንጉሥ በሰሙ የመከልደት ብርና ወርቅ
ሊያስቀርፅ ቢፈልግ በቅድሚያ ለንጉሠ ነገሥቱ የከበረ ጥል ድንጋይ
እና አያሰጽድ ከርስቶ ድንጋይ ከቡር እንቁዩኝ ይህ መጥቶ
እጅ መንሻ ማምጣት አለበት በአጼው ፊት የከበረ ሆኖ ከተገነባ
በሰሙ እንዲያስቀርፅ ይፈቀድለታል ነገር ግን በገዛ መብቱ ቀርቶ
ቢገኝ አጼው በአሠራው ወህኒ ቤት ተግዞ እንዲኖር ፈጽሞ በህግ
ተደንግጓል ።

27ኛ የንጉሥ ልጆች ሁሉ ተሰብስበው በአንድ ልዩ ቦታ
መኖር አለባቸው ንጉሠ ነገሥቱ በአዘጋጀው በአሰረኛው አመት
በዓል ቀን ለውድድር መቅረብ አለባቸው ፍቃደኛ የሆነ ከንጉሠ
ጋር ሲገጥም ያልፈቀደ በሀዘቡ ፊት ከንጉሥ ዘርነት እንዲወጣ
ይደረጋል ።

28ኛ ከንጉሡ ጋር የገጠመና ድል ያደረገ የተጠቁውን ሰም
በሰልፍ አክብሮ መዋል አለበት ቀሪ አለው የህጉ መግቢያ ቃል
መቅደሙ ።

ኤል ፈጣሪ እንዳለ እንደሚኖር የምናየውና የማናየውን ሁሉ
ከእኛ በፊት ከእሱ እንደተፈጠሩ ሰምታችኋል አውቃችሁማል ።
ሰለዚህ እኛን ለክፉ ሳይሆን ለመልካም ለፈጠረን ለኤል አምላክ
የምንሰጠው ስጦታ በፍፁም ህሊና አምነን ማምለክና ትእዛዙን
መፈጸም ህጉን ማክበር ነው ፍጹምነት የሌለውን ህሊና ይነቅፍ
ዘንድ ብዙ አማልክቶችን ያስነሳባችኋል ። በነሱም ተሰናክላችሁ
ትወድቃላችሁ ። ነገር ግን የአማልክቶች አምላክ ፍፁሞችን ያነሳ
ቸዋል ከፍ ከፍም ያደርጋቸዋል ። እኔም እላለሁ ወደ አምላኬ ተራራ
ሰወጣ የማይከተለኝ ቢኖር እንቅፋት ሳይሆን ናዳን እልካለሁ በዚ
ያም ተሰባብሮ ወደታች ይወድቃል ወየውለት ሳይሰበር ያልወጣ
ተሰባብሮ ልወጣ ቢል ይደቃል እንጂ አይድንም ደቆ የላመውን
ሸክላ ሰሪ ሰባራውን ጠጋኝ የሆነው እስከሚመጣ ለእሱ የሙገባ
ውን እጅ መንሻ ጋዳ ይዘን እስከምንሄድ በምፅፍላችሁ ህግ እንድ
ትቆዩ ህግን የሚያድስ እንጅ ህግን የሚሸር ቢመጣ ፈጽሞ ይገ
ደል ህግ የተበተነውን ሰብስቦ ለማበጠር ነው የመጣ ሰለዚህ በማ
ስተዋል ተዘጋጀ በጥበብም ተመሰረተ በእውቀትም ፀና ሰለዚህ
ከህግ ይወጣ ሲበጠር ጉድፍ ነው ጉድፍ ከሆነ ይቃጠላል ነገር
ግን ፍሬ ከሆነ ይዘራል ይለቀማልም በህግ የምትኖሩ ሁሉ ፍሬናችሁና
ህጌን ተቀበሉ ሥርዓታችሁም ይህ ነው ።